

DECIZIE

29 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Iavorscaia Elena,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea
Municipală „Gospodăria Locativ Comunală Bălți” împotriva Elenei Iavorscaia cu
privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 29 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a
restituit cererea de apel depusă de Iavorscaia Elena ca fiind depusă în afara
termenului legal,

constată:

La 31 ianuarie 2020 Întreprinderea Municipală „Gospodăria Locativ
Comunală Bălți” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Iavorscaia
cu privire la încasarea datoriei.

Prin hotărârea din 23 martie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a
admis acțiunea. S-a încasat de la Iavorscaia Elena în beneficiul Întreprinderii
Municipale „Gospodăria Locativ Comunală Bălți” suma de 5 741,36 de lei, suma de
270 de lei cu titlu de taxă de stat.

La 23 aprilie 2020, prin intermediul adresei electronice, Iavorscaia Elena a
depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe (f.d. 63).

Prin încheierea din 29 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de
apel depusă de Iavorscaia Elena ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 29 iunie 2020, Iavorscaia Elena, prin intermediul adresei electronice și
respectiv la 01 iulie 2020 a depus cerere de recurs împotriva încheierii instanței de
apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate,
repunerea apelului în termen și remiterea cauzei spre rejudecare.

Recurenta Iavorscaia Elena, în motivarea recursului a invocat că în temeiul
Hotărârii Parlamentului nr. 5 din 17 martie 2020, a fost declarată starea de urgență
pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie 2020 – 15 mai 2020.

La fel, a specificat că prin pct.8 al Anexei nr.1 a Dispoziției Comisiei Situații
Excepționale din 18 martie 2020, termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele

care se suspendă de drept, aflate în curs la data instituirii prezentei stări de urgență, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență. În cauzele care se suspendă în drept, în care au fost declarate căi de atac până la data emiterii prezentei hotărâri, dosarele se înaintează instanței competente după încetarea stării de urgență.

Prin urmare, a relatat recurenta că conform dispoziției nr.1 din 18 martie 2020 a Comisiei Situației Excepționale, în special pct.8 al Dispoziției, nu a solicitat repunerea apelului în termen.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la data de 29 mai 2020 și recepționată de către Iavorscaia Elena la 25 iunie 2020, conform avizului de recepție. Astfel recursul declarat la data de 29 iunie 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele cauzei rezultă că la 23 martie 2020, a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătorei Bălți, sediul Central.

La 23 aprilie 2020, prin intermediul adresei electronice, Iavorscaia Elena a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe (f.d. 63).

Prin încheierea din 29 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de Iavorscaia Elena ca fiind depusă în afara termenului legal.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea recurată ca fiind emisă cu încălcarea normelor de drept procedural din următoarele considerente.

La caz, Colegiul constată că instanța de apel, dispunând restituirea apelului depus de Iavorscaia Elena, a reținut că dispozitivul hotărârii Judecătorei Bălți, sediul Central a fost pronunțat la data de 23 martie 2020, iar termenul de atac al hotărârii respective a expirat la data de 22 aprilie 2020.

Respectiv, Iavorscaia Elena a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe la data de 23 aprilie 2020, cu depășirea termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

Colegiul consideră o astfel de concluzie pripită.

La caz, urmează a se reține că prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020, a fost declarată starea de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie 2020-15 mai 2020.

Conform art. 2 din Hotărârea respectivă, pe perioada stării de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova va emite dispoziții în vederea

punerii în executare a măsurilor, inclusiv și stabilirea unui regim de lucru pentru toate entitățile.

La 18 martie 2020 a fost emisă Dispoziția nr. 1 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, prin care la pct. 8 s-au stabilit măsurile specifice în domeniul justiției pe perioada instituirii stării de urgență, conform anexei.

Astfel Anexa nr. 1 la Dispoziția menționată, prevede că pe durata stării de urgență, termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

Deci la emiterea încheierii recurate, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că prin Dispoziția nr. 1 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, în perioada 17 martie 2020-15 mai 2020, termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel au fost suspendate.

Prin urmare, Colegiul conchide că termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central a expirat la data de 22 aprilie 2020, în perioada în care termenele de decădere au fost suspendate și prin urmare apelul depus de Iavorscaia Elena a fost restituit contrar prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Ca consecință, Colegiul consideră că prin restituirea cererii de apel, a fost încălcat în mod direct dreptul recurenteii la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În circumstanțele menționate și ținând cont de faptul că încheierea recurată a fost emisă cu încălcări de procedură ce afectează dreptul recurenteii la un proces echitabil, aceasta urmează a fi casată, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului recurenteii de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Astfel art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea pricinii „în mod echitabil”, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor.

Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta.

Dat fiind faptul că la cererea de apel nu a fost anexată dovada de achitare a taxei de stat la depunerea apelului, cauza urmează a fi restituită la rejudecare în instanța de apel, la etapa de primire a cererii de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de apel la emiterea încheierii recurate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către

Iavorscaia Elena, de a casa integral încheierea din 29 mai 2020 a Curții de Apel Bălți și a trimite cauza la Curtea de Apel Bălți, la etapa de primire a cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Iavorscaia Elena.

Se casează încheierea din 29 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală „Gospodăria Locativ Comunală Bălți” împotriva Elenei Iavorscaia cu privire la încasarea datorie, cu trimiterea cauzei la Curtea de Apel Bălți, la etapa de primire a cererii de apel, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru